

ΤΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
2018

ΤΑΞΗ : Α

ΤΜΗΜΑ : 2

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ :
ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ

Η Αθήνα, στην αρχαιότητα , εκτός από μεγάλη πολιτική δύναμη ήταν και μεγάλη ναυτική δύναμη. Φημιζόταν για τον αξιόμαχο στόλο της , ο οποίος υπέστη την σημαντικότερη καταστροφή κατά τον Πελοποννησιακό Πόλεμο .Εντούτοις , μετά το πέρας αυτού του σφοδρού πολέμου , το αθηναϊκό ναυτικό “γνώρισε” μεγάλη ακμή.

ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ

Όταν οι Αθηναίοι είχαν την πρόθεση να χρησιμοποιήσουν τον εμβολισμό, δυο ήταν οι κυρίαρχες τακτικές μέθοδοι, ώστε να το επιτύχουν στην ευρεία κλίμακα που το επιθυμούσαν. Ωστόσο, αυτές οι τακτικές δεν ήταν πάντα επιτυχίες.

ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΗΣ

ΔΙΕΚΠΛΟΥΣ (δηλαδή πλους διαμέσου) :

Προέβλεπε στην εισχώρηση του στόλου διαμέσου των κενών του εχθρικού σχηματισμού , στροφή και προσβολή των εχθρικών πλοίων , πλαγίως, ή στην πρύμνη του.

ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ (δηλαδή πλους περί τον εχθρό)

Προέβλεπε τη πλεύση γύρω από τον αντίπαλο σχηματισμό , σπειροειδώς , έτσι ώστε τα αντίπαλα πλοία να υποχρεωθούν να υποχωρήσουν τόσο ώστε να αρχίσουν να συγκρούονται μεταξύ τους , ή και να αποδιοργανωθούν, ώστε να καταστούν , σχετικός, εύκολοι στόχοι.

ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Στο μεγαλύτερο μέρος του 5^{ου} αιώνα π.Χ ο αθηναϊκός στόλος αποτελούταν από 300 τριήρεις από τις οποίες επανδρώνονταν συνήθως οι 200 ή το πολύ 250 . Ένα μέρος των πληρωμάτων δεν ήταν Αθηναίοι ή μέτοικοι της Αθηνάς , αλλά μισθοφόροι και σύμμαχοι από τις διάφορες ναυτικές πόλεις του Αιγαίου. Εκτός από αυτόν τον στόλο, η Αθήνα είχε υπό τον έλεγχο της και τις 180 τριήρεις των ναυτικών συμμάχων της, δηλαδή της Χίου , Λέσβου και Σάμου. Έτσι το σύνολο των τριηρών, που διέθετε , έφτανε τις 480.

ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΟΡΟΣ

Η πεντηκοντόρος ήταν τύπος αρχαίας ελληνικής γαλέρας, που εμφανίστηκε σε μια εποχή που δεν γινόταν ακόμη διάκριση σε εμπορικά και πολεμικά πλοία. Διέθετε 50 κωπηλάτες και επικεφαλής της ήταν ο πεντηκόνταρχος.

ΔΙΗΡΗΣ

Η διήρης ήταν τύπος αρχαίου ελληνικού κωπήλατου , πολεμικού πλοίου , που εμφανίστηκε τον 9^ο αιώνα π.Χ. Ο όρος αναφέρεται σε πλοία με δυο στοίχους κωπηλατών , είτε δίκροτα (με δυο σειρές κουπιών και έναν κωπηλάτη ανά κουπί) , είτε σε μονόκροτα (με μια σειρά κουπιών και με δυο κωπηλάτες ανά κουπί).

ΤΡΙΗΡΗΣ

Αποτέλεσε το αριστούργημα της αρχαιοελληνικής ναυπηγικής τέχνης και το ένδοξο όπλο των Περσικών Πολέμων. Αν και οι πρώτοι που ναυπήγησαν τριήρεις ήταν οι Κορίνθιοι, εντούτοις ήταν οι Αθηναίοι εκείνοι που έφτασαν στο αποκορύφωμα της ναυπηγικής τους τέχνης, σε συνδυασμό με την αισθητική, έτσι ώστε οι Αθηναϊκές τριήρεις να θεωρούνται ως οι πιο όμορφες. Πρόκειται για επαναστατική εξέλιξη της διήρους, κατασκευασμένη από τον Κορίνθιο ναυπηγό Αμεινοκλή, με την προσθήκη μιας επιπλέον σειράς κωπηλατών στο κενό χώρο δίπλα στην κουπαστή, σε υψηλότερο επίπεδο από τους άλλους κωπηλάτες. Οι τρεις σειρές κωπηλατών εξασφάλιζαν στο σκάφος τριπλάσια κινητήρια ισχύ από την πεντηκοντόρο, χωρίς ουσιαστική αύξηση του μήκους του. Η πλοήγηση επιτυγχανόταν με τα δυο μεγάλα κουπιά της πρύμνης. Αυτό ήταν ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα στις καταδιώξεις και τους εμβολισμούς των αντιπάλων.

ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΤΡΙΗΡΟΥΣ

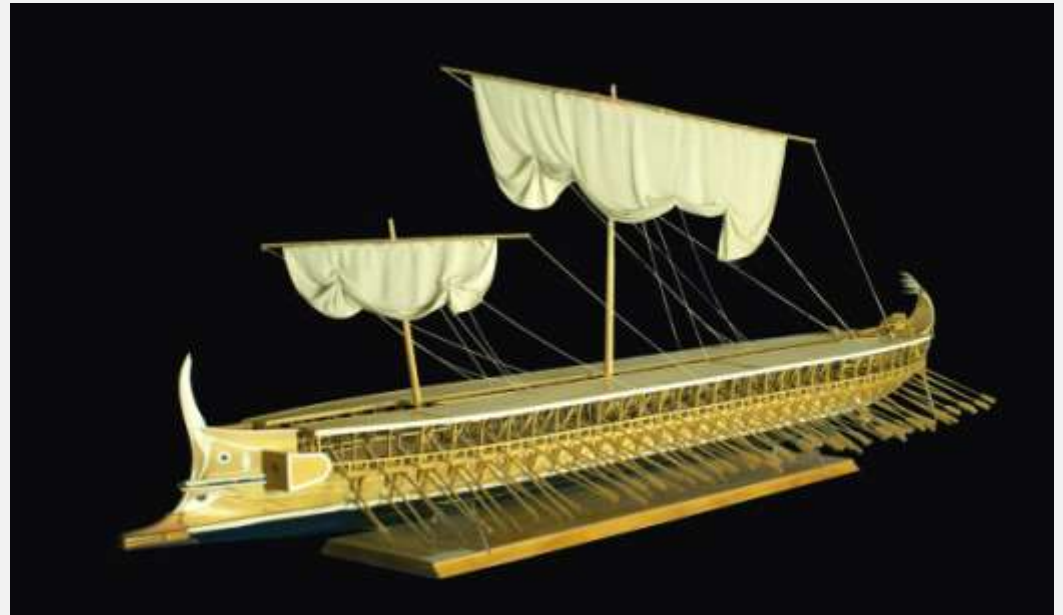
➤ Διέθετε ένα μεγάλο τετράγωνο ιστίο στο μέσο της και ένα μικρότερο στην πρύμνη της με πλήθος τροχαλιών για τον ευχερή χειρισμό της.

➤ Το μήκος της έφτανε τα 40 m

➤ Το πλάτος της έφτανε τα 5,20 m

➤ Το βύθισμα της έφτανε τα 1,10m

➤ Η ταχύτητα της έφτανε τα 12 ναυτικά μίλια ανά ώρα.

ΤΟ ΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ

Αποτελούνταν από :

- 170 κωπήλατες
- 10 ναύτες
- 14 (έως 80 σε ειδικές περιπτώσεις) οπλίτες
- 5 αξιωματούχους
- Τον κυβερνήτη

Το κυρίως πλήρωμα καθώς και την κινητήρια δύναμη της τριήρους αποτελούσαν οι 170 κωπήλατες της (από κάθε πλευρά 27 θαλαμίτες , 27 ζυγίτες και 31 θρανίτες).

Οι κωπηλάτες , αλλιώς ονομάζονταν και ερέτες , ήταν ελεύθεροι πολίτες , οι οποίοι με άριστο χειρισμό κατάφερναν να κάνουν απίθανους ελιγμούς.

ΤΟ ΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ

- Ο τριήραρχος : ήταν ο επικεφαλής της τριήρους
κάλυπτε όλα τα έξοδα του πλοίου
- Ο κυβερνήτης : ασκούσε καθήκοντα πλοίαρχου
είχε ιδιαίτερη μόρφωση
κυβερνούσε αυτοπροσώπως το σκάφος
- Ο πλωράτης : ήταν αξιωματικός της πλώρης
- Ο κελευστής : ήταν ο προγυμναστής των πληρωμάτων
ήταν υπεύθυνος για την πειθαρχία τους
έδινε ρυθμό , συνήθως , τραγουδιστά
- Ο τριηραύλης : συνόδευε τον κελευστή με τον αυλό
του

Επίσης, ο Αθηναϊκός στόλος περιελάμβανε και τα δυο ιερά πλοία της Αθηνάς, την Σαλαμινία και την Πάραλο.

ΣΑΛΑΜΙΝΙΑ

Ήταν μια από τις ιερές τριήρεις των Αθηναίων του 5^{ου} αιώνα π.Χ. Κατά την διάρκεια του Πελοποννησιακού Πολέμου ήταν επιφορτισμένο με την μεταφορά μηνυμάτων από και προς τους Δελφούς. Η Σαλαμινία ονομάστηκε έτσι επειδή το μόνιμο αγκυροβολίο της ήταν στην Σαλαμίνα.

ΠΑΡΑΛΟΣ

Ήταν ένα από τα ιερά πλοία της Αθηναϊκής δημοκρατίας. Συγκεκριμένα ήταν τριήρης που συμμετείχε ειδικά σε ιερές ή δημοσιές αποστολές, συνήθως επείγουσας φύσεως. Οι επιβαίνοντες της Παράλου ονομάζονταν Πάραλοι ή Παραλίτες και έπρεπε να ήταν πολίτες της Αθηνάς, και μάλιστα κατά τον Θουκυδίδη, ακραίων δημοκρατικών αισθημάτων. Το συνηθέστερο αγκυροβολίο της ήταν ο παρά την άκρα του Σουνίου δυτικός όρμος, ο αποκαλούμενος << Παράλου Γη >>.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Όταν η πόλη της Παλλάδας νικήθηκε στον Πελοποννησιακό Πόλεμο (404 π. Χ.) , οι Σπαρτιάτες τις επέτρεψαν να διατηρήσει μόνο 12 τριήρεις ως ακτοφυλακή της Αττικής , έναντι πειρατών ή άλλων απειλών .

ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΕΠΟΧΗ

Μετά την ήττα τους από τους Σπαρτιάτες , η Αθήνα ανένηκε σταδιακά από την σύμφορα του 404 και περίπου το 370 π.χ. είχε πάλι έναν στόλο 100 τριηρών. Έως τα μέσα του 4^{ου} αιώνα , αύξησε αυτόν τον αριθμό σε 300. Οι κατάλογοι του αθηναϊκού στόλου το έτος 325/4 π .Χ. περιελάμβαναν 417 σκάφη :

- 320 τριήρεις
- 50 τετρήρεις
- 7 πεντήρεις

Πρόκειται για το απόγειο του αθηναϊκού ναυτικού όχι μόνο από αριθμητική άποψη. Όπως αναφέρθηκε, ο νέος στόλος περιλαμβάνει τετρήρεις και πενήρεις που δεν είχαν ξαναχρησιμοποιηθεί από την Αθήνα. Επιπλέον, οι πολίτες της δεν υστερούσαν σε ναυτικές και ναυπηγικές ικανότητες. Βέβαια ο αριθμός των σκαφών που μπορούσαν να επανδρωθούν ήταν μικρότερος. Τα πληρώματα που διέθετε η Αθήνα ήταν μόνο για 200 από τα 417 σκάφη. Με την προσθήκη μισθοφορικών πληρωμάτων, θα μπορούσαν να επανδρωθούν άλλα 40-50 πλοία.

ΤΕΛΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ : www.ekivolos.gr
www.el.wikipedia.org
www.maritime-museum

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ : ΚΙΟΣΣΕ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ
ΚΑΡΑΚΟΥΛΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΛΩΤΙΔΟΥ ΕΛΠΙΔΑ